VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI ADMINISTRACJI I SPRAW WEWNĘTRZNYCH (NR 45)

z dnia 12 września 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 45)

12 września 2012 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Wójcika (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dokumentach paszportowych (druk nr 637).

W posiedzeniu uczestniczył **Roman Dmowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Leszek Jasiński, Jacek Karolak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Sławomir Osuch** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Witam pana ministra Romana Dmowskiego i wszystkich przybyłych posłów.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia przewiduje pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dokumentach paszportowych. Tak się składa, że również ja jestem przedstawicielem wnioskodawców w pracach nad tym projektem, dlatego pozwolę sobie przedstawić projekt w pierwszym czytaniu. Wydaje mi się, że projekt jest na tyle niekontrowersyjny, że będziemy w stanie go procedować na dzisiejszym posiedzeniu Komisji, rozpatrzyć bezpośrednio po zakończeniu pierwszego czytania, a następnie przyjąć sprawozdanie.

Przechodząc do omówienia projektu ustawy, chcę powiedzieć, że jego podstawowym celem jest uproszczenie procedur związanych z wydawaniem paszportów. Uproszczenie procedur sprowadza się do trzech spraw. Po pierwsze, projektodawcy zmierzają odmiejscowić procedurę wydawania paszportów. Dziś jest tak, że z wnioskiem o wydanie paszportu zwracamy się do wojewody właściwego ze względu na nasze miejsce zamieszkania. Wnioskodawcy chcą, żeby można było zwrócić się do dowolnego wojewody w Polsce z wnioskiem o wydanie paszportu. Ta zmiana, odmiejscowienie procedury wydawania paszportów, jest możliwa dzięki wprowadzeniu centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych. Dzięki działaniom rządu udało się tę ewidencję wprowadzić. Zawiera ona wszystkie dokumenty paszportowe ze zdjęciem, które znajdują się w obiegu. W związku z tym, po stworzeniu centralnej ewidencji, mamy pewność, że nie funkcjonują w obiegu paszporty, które nie są w niej ujęte. Oznacza to, że nie dojdzie do sytuacji, w której ktoś mógłby złożyć wniosek do innego wojewody i posługiwać się różnym dokumentami.

Uważam, że odmiejscowienie procedury wydawania paszportów to krok, na który czekają obywatele. W wielu przypadkach mieliśmy do czynienia z sytuacjami, w których przykładowo osoba zameldowana w Gdańsku pracowała i żyła de facto w Poznaniu. Niestety, żeby załatwić wszystkie formalności paszportowe musiała ona stawić się, specjalnie w tym celu, w Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku. Po wprowadzeniu tej zmiany będą w stanie załatwić to w dowolnym organie paszportowym, do którego będzie im najbliżej.

Druga zmiana proponowana przez wnioskodawców, to zmiana dotycząca wydawania paszportów tymczasowych. Dzisiaj w ustawie jest określony katalog przypadków, w których obywatel może zwrócić się z wnioskiem o wydanie paszportu tymczasowego. Są to sytuacje typowo losowe, związane np. z koniecznością podjęcia leczenia lub pogrzebem kogoś bliskiego. Chcemy rozszerzyć ten katalog przypadków o kwestie związane z wyjaz-

dem wynikającym z prowadzonej pracy zawodowej. Jeżeli ktoś nagle dostaje zlecenie z zagranicy i ewentualne oczekiwanie na paszport wydawany w normalnym terminie byłoby dla niego ograniczeniem do podjęcia takiej aktywności zawodowej, będzie mógł wystąpić o paszport tymczasowy. Przypomnę, że paszporty tymczasowe są wydawane właściwie niemalże od ręki, ponieważ nie muszą spełniać wszystkich kryteriów, jakie muszą spełniać paszporty zwykłe.

Trzecia zmiana proponowana w ustawie to uproszczenie procedury związanej z wydawaniem drugiego paszportu. Przypomnę, że drugi paszport to dokument, który obowiązuje w Polsce. O wydanie drugiego paszportu mogą się ubiegać osoby, które np. mają stemple kontroli granicznej jakiegoś państwa, które jest w konflikcie z państwem, do którego się wybiera i z paszportem, który posiadają, mogłyby nie zostać wpuszczone przez służby graniczne. Często takie sytuacje się pojawiają w przypadku osób, które były w Izraelu i mają w paszporcie wbity stempel kontroli granicznej Izraela, natomiast wiele państw arabskich po prostu takich obywateli nie wpuszcza. W związku z tym od kilku lat w Polsce funkcjonują drugie paszporty. Niestety, obecnie jest tak, że o wydanie drugiego paszportu obywatel musi się zwrócić do ministra spraw wewnętrznych i to on wydaje, po pierwsze, zgodę na wydanie takiego paszportu, a – po drugie – do ministra spraw wewnętrznych składa się później wniosek, aby taki paszport został wydany. Jak państwo wiedzą, minister i resort znajduje się w Warszawie, w związku z czym dochodzi do takich sytuacji, że aby obywatel mógł z tego uprawnienia skorzystać, musi tak naprawdę przyjechać do Warszawy i tutaj te sprawy załatwiać. Chcemy tę procedurę podzielić na dwa etapy, aby obywatel mógł wystąpić korespondencyjnie do ministra spraw wewnętrznych o wyrażenie zgody na drugi paszport, a w sytuacji, gdy otrzyma zgodę na wydanie takiego paszportu, aby w dowolnym organie paszportowym – zgodnie z tą zasadą odmiejscowienia procedury wydawania paszportu – mógł załatwić wszystkie formalności związane z wydaniem drugiego paszportu. Ta zmiana z pewnością uprości obywatelom te niezbędne procedury.

To tyle, jeśli chodzi o prezentację projektu w pierwszym czytaniu. Myślę, że dość szczegółowo omówiłem to, co jest w projekcie zawarte. Czy rząd ma stanowisko do zapisanych w projekcie rozwiązań?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Roman Dmowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, proponowane zmiany należą do zmian bardzo oczekiwanych przez obywateli. Generalnie prowadzą do ułatwienia ich życia. Jak powiedział pan przewodniczący, odmiejscowienie, czyli możliwość załatwienia paszportu w miejscu, gdzie aktualnie przebywamy, ponadto wprowadzenie mechanizmu, iż po uzyskaniu zgody ministra na wydanie drugiego paszportu dalsze formalności związane ze złożeniem wniosku i odebraniem paszportu również można przeprowadzić w dowolnym urzędzie, jak też rozszerzenie katalogu przypadków pozwalających na wydanie paszportu tymczasowego – to wszystko są oczekiwane działania. Stąd taką propozycję nowelizacji w całości popieramy.

W tym miejscu chciałbym zasygnalizować również, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych planowało taką nowelizację. Chcieliśmy ją połączyć z jeszcze kilkoma aspektami, które czekają na rozstrzygnięcie, a mianowicie cały czas czekamy na decyzję Komisji Europejskiej w sprawie możliwości wykorzystania odcisków palców dzieci poniżej 12. roku życia. Komisja zapowiadała, że ta decyzja zostanie wydana najpóźniej do czerwca tego roku. Niestety, nadal tej decyzji nie mamy. To jest powód tego, dlaczego jeszcze tych działań legislacyjnych nie podjęliśmy. Jednak dla obywatela liczy się efekt. Projekt poselski wprowadza znaczące ułatwienia, dlatego popieramy to przedłożenie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Czy w pierwszym czytaniu ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Przypomnę, że w pierwszym czytaniu omawiamy ogólnie rozwiązania, natomiast za chwilę, jeżeli nie będzie wniosku o powołanie podkomisji, przejdziemy do rozpatrzenia projektu zmiana po zmianie.

Proszę, pan przewodniczący Polaczek.

Poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Mam pytanie do przedstawicieli rządu. Proszę, aby państwo poinformowali Komisję, kiedy jest spodziewane stanowisko Rady Ministrów do tego projektu. Słucham informacji o tym, że jest system informatyczny, który będzie zdolny do obsługi tego procesu w takim zakresie, w jakim proponują to autorzy projektu. Jest to z punktu widzenia prawnego i praktycznego bardzo istotna kwestia, to kilka takich dodatkowych informacji pan minister mógłby nam przedstawić, tym bardziej że sam pan zasygnalizował kilka dodatkowych kwestii, które państwo analizują, a które mają być przedmiotem inicjatywy ministra spraw wewnętrznych. Jak rozumiem, tutaj dzielimy pewien proces na kilka pomniejszych etapów. Pytanie jest też takie: jak ten projekt będzie funkcjonował w przypadku zniesienia obowiązku meldunkowego, co jest trwałym rozwiązaniem, które jest egzekwowane nie tylko przez organy paszportowe, ale też wszystkie instytucje, z którymi obywatel się musi zetknąć, gdy musi coś załatwić? To jednak zawsze jest przypisywane miejscowo do miejsca zamieszkania. Można się zapytać teoretycznie, cz. nie należałoby tego rozszerzyć tak, żeby każdy obywatel mógł załatwić przede wszystkim dowód osobisty w każdym miejscu aktualnego przebywania. To jest przecież równoważne, bo jadąc do państw Unii Europejskiej, możemy posługiwać się dowodem osobistym.

Mam, mówiąc lapidarnie, niedosyt, jeśli chodzi o zakres tej nowelizacji i brak oficjalnego stanowiska Rady Ministrów, tym bardziej że tego rodzaju rozwiązanie w tych istotnych kwestiach prawnych jest inicjatywą poselską. Jeśli państwo nie mają tu żadnych wątpliwości, to jest pytanie, dlaczego tego rodzaju stanowisko rządu jeszcze nie powstało? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze inne zgłoszenia? Pani prof. Łybacka? Nie? Dobrze. Pan przewodniczący Polaczek poruszył kilka wątków. Czy mógłby pan zająć stanowisko jeśli chodzi o kwestie związane z gotowością administracji do wprowadzenia zmian proponowanych w tym projekcie, nad którym procedujemy?

Podsekretarz stanu w MSW Roman Dmowski:

Na pierwsze pytanie, kiedy zostanie przedstawione stanowisko rządu, chciałbym poinformować, że wypracowanie tego stanowiska jest na końcowym etapie konsultacji, tak że spodziewamy się, że w ciągu najbliższych dwóch tygodni to oficjalne stanowisko będzie przygotowane i zatwierdzone.

Natomiast jeśli chodzi o kwestie związane z momentem wprowadzenia lub niewprowadzania pewnych zmian, należy podkreślić, że znajdujemy się w optymalnym momencie, gdyż wcześniej nie mogliśmy tych zmian wprowadzić, ponieważ do tego roku ważne jeszcze były paszporty wydawane w czasach, kiedy nie było centralnej ewidencji, część paszportów nie była w tej ewidencji umieszczona. Ponieważ paszporty mają okres ważności 10 lat, to właśnie w tym roku minął ten okres ważności i stąd rok 2012 jest jedynym optymalnym rokiem, aby tę zmianę wdrożyć.

Jeżeli chodzi o kwestię nowelizacji, którą planowało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, to – jak przed chwilą powiedziałem – czekamy na dość ważne rozstrzygnięcie dotyczące cech biometrycznych dla dzieci w wieku poniżej 12 lat. Jeżeli zostanie to rozstrzygnięte, planujemy to zgłosić w projekcie nowelizacji. W tej chwili jeszcze tego stanowiska nie ma.

Jeśli chodzi o kwestie zniesienia obowiązku meldunkowego, to mogę powiedzieć, że ten system ewidencji paszportów pokazuje, jak należy do tego podejść. Dopiero stworzenie centralnego rejestru, gdzie są zarejestrowane wszystkie dokumenty, w tym przypadku paszporty, umożliwia wprowadzenie odmiejscowienia obsługi systemu administracyjnego obejmującego wydawanie paszportów, co de facto oznacza uniezależnienie od miejsca zameldowania. To jest przykład, jak pozostałe systemy będą przygotowywane do procesu zniesienia obowiązku meldunkowego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Nie widzę kolejnych zgłoszeń, w związku z czym zamykam pierwsze czytanie. Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie widzę. Tytuł ustawy został przyjęty przez Komisję.

Art. 1 to zmiany w ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych. Czy są uwagi do zmiany nr 1? Nie widzę, w związku z czym zmiana nr 1 została przyjęta przez Komisję.

Czy są uwagi do zmiany nr 2? Nie widzę, w związku z czym zmiana nr 2 została przyjęta przez Komisję.

Zmiana nr 3 składa się z liter a) i b). Są to rozstrzygnięcia dotyczące wydawania drugiego paszportu. Czy są uwagi do zmiany nr 3 lit. a)? Nie widzę, w związku z czym zmiana nr 3 lit. a) została przyjęta przez Komisję.

Do litery b) uwagi ma Biuro Legislacyjne. Czy mogę pana mecenasa prosić o zgłoszenie uwag?

Legislator Sławomir Osuch:

Biuro ma zastrzeżenia do dodawanego ust. 3 w art. 44. Wydaje się nam, że zbyt szeroko określony jest zakres podmiotowy. Mianowicie chodzi o dowolne organy paszportowe, do których można złożyć wniosek o jego wydanie. W art. 2 ustawy o dokumentach paszportowych mamy definicję organów paszportowych i tam, oprócz ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wojewody i konsula, jest także minister właściwy do spraw zagranicznych. Krótko mówiąc, obecny zapis projektu krzyżuje się z kompetencjami ministra właściwego do spraw zagranicznych określonymi w art. 45 tej ustawy.

Ponadto chcemy zwrócić uwagę, że jeśli chodzi o wydawanie drugiego paszportu (jeżeli chodzi o paszporty dyplomatyczne oraz służbowe paszporty MSZ), to już sprawa jest uregulowana w art. 30 ustawy o dokumentach paszportowych. Stąd nasza sugestia sprowadza się do tego, aby zawęzić organy paszportowe do tych, które są wskazane, poza ministrem spraw zagranicznych.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę pana mecenasa o przygotowanie takiej poprawki. Pozwolę sobie odczytać jej treść: „W art. 1 w pkt 3 lit. b) w dodawanym ust. 3 wyrazy „w dowolnym organie paszportowym” zastąpić wyrazami „do ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo wybranego przez siebie wojewody, a za granicą – do konsula””. Czy jeżeli chodzi o treść tej poprawki, mógłbym prosić o stanowisko rządu?

Podsekretarz stanu w MSW Roman Dmowski:

Zgadzamy się z tą poprawką. Jest dla nas do przyjęcia.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są jakieś uwagi do treści poprawki? Nie widzę, w związku z czym rozumiem, że litera b) wraz z poprawką została przyjęta przez Wysoką Komisję.

Przechodzimy do art. 2. Czy są do niego uwagi? Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Sławomir Osuch:

Mamy poprawkę typowo redakcyjną. Chodzi o to, żeby zastąpić w tym przepisie przejściowym wyrazy „przed wejściem” wyrazami „przed dniem wejścia”.

Przy okazji, jest jeszcze kilka oczywistych kwestii redakcyjnych i byłaby prośba do Komisji o wyrażenie zgody na naniesienie ich podczas sporządzania sprawozdania.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są uwagi do tej poprawki? Nie widzę, w związku z czym poprawka została przyjęta. Oczywiście formalnie tę poprawkę podpiszę i zgłoszę.

Natomiast jeśli chodzi o upoważnienie Biura Legislacyjnego, nie widzę zastrzeżeń, w związku z czym mają państwo, panie mecenasie, takie upoważnienie.

Art. 3 ustawy. Czy są do niego uwagi? Nie widzę, w związku z czym art. 3 został również przyjęty.

Czy są uwagi do całości ustawy? Nie widzę uwag do całości ustawy. W takim razie musimy wybrać posła-sprawozdawcę. Pani poseł Rutkowska?

Poseł Dorota Rutkowska (PO):

Chciałabym zgłosić pana przewodniczącego Marka Wójcika.

Przewodniczący poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Wyrażam zgodę, dziękuję za to zgłoszenie. Czy są inne kandydatury? Nie widzę. Dziękuję za zaufanie.

Musimy wyznaczyć termin dla MSZ na zaopiniowanie projektu. Proponuję termin do 19 września.

Dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji.